

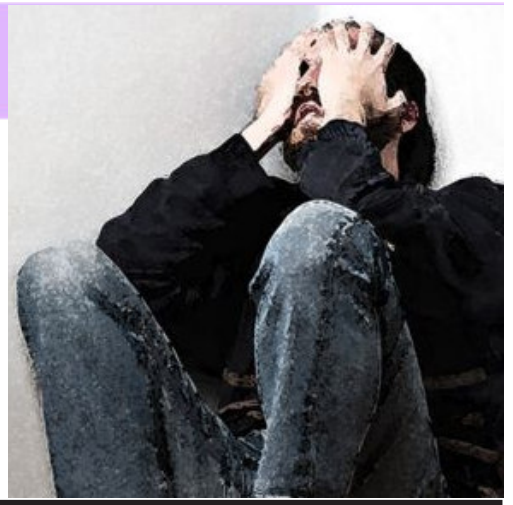

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.) लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

वर्ष : २५ अङ्क : १७३ पृष्ठ ४ बिर्तामोड वि.सं. २०७७ जेठ ९ गते शुक्रवार (Friday, May 22, 2020) नेपाल सम्वत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा भारु : ४/-

भापामा पीसीआर प्रयोगशाला र कोरोना अस्पतालको पहल

तस्वीर : विनोद पाण्डे/पूर्वाञ्चल

बिर्तामोड, जेठ ८। कोरोना भाइरस नियन्त्रण र उपचारका लागि भापामा पीसीआर परीक्षण प्रयोगशाला र कोरोना अस्पताल तत्काल सञ्चालनका लागि पहल गरिने भएको छ।

जिल्लास्तरीय कोरोना भाइरस संक्रमण, रोकथाम,

उपचार, समन्वय तथा अनुगमन समितिका संयोजक सोमनाथ पोर्तेलसहित भापाका मुख्य राजनीतिक दलका प्रमुखहरूबीच विहीवार बिर्तामोडमा भएको छलफलमा त्यस्तो निष्कर्ष निकालिएको हो।

अस्पताल तथा पीसीआर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापनाका

छलफलमा
आफ्नो प्रस्तुति
राख्ने नेताहरु

सोमनाथ पोर्तेल

चिन्तन पाठक

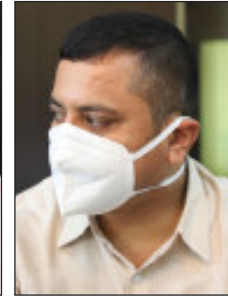
उदय थापा

दिपेन बान्ताराई

अनुराज सिंह राजवंशी

कमलप्रसाद खरेल

महेन्द्रकुमार गिरी

लागि स्थान पहिचान लगायतका काम तत्काल अधि बढाउनेसमेत निष्कर्ष निकालिएको छ। कोरोना भाइरसको पीसीआर पढाईद्वारा परीक्षण र अस्पताल स्थापनाका लागि

भापामा सञ्चालित 'एकका लागि एक' अभियानको तर्फबाट एक हजार थान भीटीएम किट खरिद गर्ने सहमति (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बिर्तामोड नगर शिल के खुल्छ, के बन्द ?

बिर्तामोड, जेठ ८। बिर्तामोडमा कोरोना भाइरस संक्रमणको जोखिम बढेपछि नगरपालिकाले नगर क्षेत्रलाई शिल गरेको छ।

नगरपालिका तथा इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनीको तर्फबाट अपिल जारी गर्दै नगरप्रमुख धुवकुमार शिवाकोटीले भनेका छन्- यो महामारीलाई फैलन नदिनका लागि नेपाल सरकारले जारी गरेको लकडाउनलाई पूर्णपालना नगर्दा यस बिर्तामोड नगरपालिकामा यसको प्रकोप बढी फैलन सक्ने सम्भावना देखिएकोले यसलाई मध्यनजर राख्दै अर्को निर्णय नभएसम्मका लागि मिति जेठ ७ गते यस नगरपालिकामा बसेको स्थानीय राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि, सुरक्षा निकायका प्रमुख समेतको सर्वपक्षीय बैठकको निर्णयले जेठ ८ गते राति १२:०० बजेदेखि देहायका सेवाहरु बाहेक अन्य सम्पूर्ण सेवाहरु लकडाउन गरिएको छ।

उक्त समय अवधिभर सम्पूर्ण नगरवासीहरु, संघ-संस्थाका प्रतिनिधिहरुले आ-आफ्नो घरभित्र रही लकडाउनलाई पूर्ण पालना गर्न र पास विनाका कुनै पनि प्रकारका सवारीसाधनहरु सञ्चालन नगर्न आग्रह गरिएको छ। विश्वभर महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) संक्रमणका कारण अहिले यस महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रण र नागरिकहरुको जीवन रक्षाका लागि अहोरात्र खटिएको पनि अपिलमा जनाइएको छ। देशमा लकडाउन गरी सामाजिक दुरी कायम गरिएको २ महिना पुग्न लागेको छ। भापा जिल्लामा मात्र ३५ जनाको कोरोनाको संक्रमण देखापरेको छ।

बिर्तामोडमा चल्ने र बन्द हुने सेवाहरु :

१) नगरको सीमानाहरुमा रहेका छिमेकी पालिकाहरुबाट हुने प्रवेश र आवतजावतलाई पूर्णतः बन्द गर्न सुरक्षा निकायले सम्बन्धित वडा र टोल विकास संस्थासँग (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कचनकवलमा कोरोना संक्रमित ३३

पार्थ मण्डल

भद्रपुर, जेठ ८। भापाको कचनकवल गाउँपालिकामा विहीवार २३ जना कोरोना संक्रमित थपिएका छन्। योसँगै गाउँपालिकामा मात्रै संक्रमितको संख्या ३३ पुगेको छ। भापामा भने संक्रमितको संख्या ३५ पुगेको हो।

भारतबाट आएका नेपाली नागरिकलाई गाउँघर प्रवेश गर्न नदिएर गाउँपालिकाले सोफै क्वारेन्टाइनमा लगेर राख्न थालेको छ। क्वारेन्टाइनमा बसेका मध्ये ९८ जनाको स्वास्थ्य पीसीआर परीक्षणका लागि पठाइएको हो। त्यसमध्ये मंगलवार १, बुधवार ९ र विहीवार २३ जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको हो।

पथरिया माविको क्वारेन्टाइनमा बसेका ३३ जनामध्ये १० जनालाई कोरोना देखिएको हो। १० जनालाई उपचारका लागि कोशी अस्पताल

विराटनगर पठाइसकेको गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख जागेश्वर यादवले जानकारी दिए। विहीवार देखा परेका संक्रमित लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा माविको क्वारेन्टाइनमा बसेका मध्येबाट पुष्टि भएको हो।

त्यहाँबाट एक महिलासहित ६५ जनाको स्वास्थ्य परीक्षणका लागि पठाइएको ३० जनाको रिपोर्ट पहिलो चरणमा आएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापाका फोकल पर्सन जीवन चौलागाईंले जानकारी दिए। त्यसमध्ये १५ जनाको रिपोर्ट कोरोना पोजेटिभ आएको हो भने १५ जनाको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको हो- उनले भने। कोरोना पुष्टि भएका उनीहरूलाई उपचारका लागि कोशी अस्पताल पठाइएको छ। अरू ३५ जनाको रिपोर्ट आउन बाँकी छ। विहीवार संक्रमितमध्ये वडा नम्बर ३ का नौ जना, वडा नम्बर ४ का दश जना, वडा नम्बर ५ का तीन जना र वडा नम्बर

६का एक जना रहेको बताइएको छ। उनीहरूको उमेर १८देखि ४६ वर्षसम्मका हुन्। उनीहरू सबै जना जेठ ४ गते भारतको दिल्ली, मुम्बईबाट आएका हुन्।

आतंकित नहुन गाउँवासीलाई
गाउँपालिकाको आग्रह

भारतका विभिन्न राज्यमा रोजगारीका लागि गएका कचनकवलवासी अहिले धमाधम गाउँघर फर्किरहेका छन्। कोरोना त्रासपछि भारतमा रेल लगायतका यातायातका सवारीसाधन खुलेपछि उनीहरू स्वदेश फर्किन थालेका हुन्। भारतमा अलपत्र परेपछि उनीहरू घर आएका हुन्। भारतबाट गाउँ फर्किएका उनीहरूलाई गाउँपालिकासहित स्थानीय प्रहरी, प्रशासनले नियन्त्रण लिएर सोफै क्वारेन्टाइनमा लगेर राख्न थालेका छन्।

गाउँपालिकामा शनिवारदेखि बुधवारसम्ममा २९३ (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भगडा मिलाएर फर्कदा प्रहरी इञ्चार्जको मृत्यु

ताप्लेजुङ, जेठ ८। नजिकैको गाउँमा भएको भगडा मिलाएर कार्यालयतर्फ फर्कने क्रममा सिरिजंघा गाउँपालिका-७ स्थित खेवाड प्रहरी चौकीका इञ्चार्ज तथा प्रहरी सहायक निरीक्षक बालकुमार राईको बाटैमा निधन भएको छ।

सिदिङ्वा गाउँपालिकामास्थित सुरासिद्धमा भएको भगडा मिलाएर फर्कने क्रममा बाटैमा विरामी परेका राईको निधन भएको हो।

बुधवार दिउँसो भगडा मिलाएर फर्कने क्रममा बीच बाटैमा नै अचानक वान्ता भएको र हिँड्न नसक्ने अवस्था भएकाले बाटैमा पर्ने खेवाडस्थित कुमार साकीको घरमा बसेका राईको राति निधन भएको वडाध्यक्ष नरेन्द्र तिवारीले जानकारी दिए।

राईसँग प्रहरीचौकीमा कार्यरत हवलदार र एक जवानसमेत साथमा थिए। खेवाड प्रहरी चौकीमा करिव (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

NOVEL CORONA VIRUS (nCoV)
सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामूलक संदेश

नोबेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरु

ज्वरो (१००.४ वा भन्दा बढि)
धुस प्रधासमा
रुघा र खोकी
आन्तर्गिक समस्या

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

नेपालमा अंपुन चक्रवात प्रभाव

काठमाडौँ, जेठ ८। अंपुन चक्रवातको प्रभावले देशभर बदली रही काठमाडौँ उपत्यकासहित देशका अधिकांश भूभागमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको छ।

बङ्गालको खाडीमा बनेको चक्रवात जमिनमा प्रवेश गरिसकेकाले यसको प्रभाव अझै दुई दिन कायम रहने मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ। चक्रवात अंपुनको अप्रत्यक्ष प्रभावले देशको पूर्वी भूभागमा पूर्ण बदली रही केही स्थान र पश्चिमी तथा मध्यका एक दुई स्थानमा मेघगर्जन, चट्याडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको मौसमविद् मीनकुमार अर्यालले बताए।

चक्रवात वेस्त बङ्गाल र बङ्गलादेशको तटीय क्षेत्र पार गरी लगातार उत्तरपूर्वतर्फ अगाडि बढिरहेको छ। त्यसपछि यो चक्रवात क्रमशः कमजोर बन्दै उत्तर-पूर्वी दिशातर्फ मोडिने सम्भावना रहेको जनाइएको छ। मौसमविद्का अनुसार

चक्रवातको प्रत्यक्ष प्रभाव नरहे पनि यसको अप्रत्यक्ष प्रभावबाट देशको खासगरी पूर्व र मध्य क्षेत्रका केही स्थान प्रभावित भई आगामी दुई दिनसम्म केही स्थानमा वर्षाका साथै उच्च हिमाली क्षेत्रमा हिमपात समेत हुन सक्ने तथा पूर्व र मध्यक्षेत्रमा खोलानालामा जलप्रवाहमा बढोत्तरी हुने भएकाले सतर्कता अपनाउन अनुरोध गरिएको छ।

राति देशको पूर्वी भूभागमा पूर्ण बदली रही बाँकी भूभाग बदली भई पूर्वी भूभागका केही स्थान र मध्य भूभागका एकदुई स्थानमा मेघगर्जन, चट्याडसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको बताइएको छ। देशको पूर्वी भूभाग तथा मध्य पहाडी भूभागमा शुक्रवार सामान्य बदली रही पूर्वी भूभागका केही स्थान साथै मध्य र पश्चिमी पहाडी भूभागमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना छ।

शनिवार देशको मध्य तथा पूर्वी (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरोना भाइरस उपचार कोषमा रकम जम्मा गर्न आह्वान गरिएको सूचना

विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) रोगको संक्रमणलाई फैलिन नदिन तथा सोको रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि देहायको बैकमा 'कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष' खाता खोलिएको हुँदा इच्छुक व्यक्ति तथा संघ-संस्थाहरूले सो खातामा रकम जम्मा गरी सहयोग गरिदिनुहुन आह्वान गरिएको व्यवहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

बैंकको नाम: राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक

शाखा: सिंहदरबार परिसर

खाताको नाम: कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष

खाता नं. १९६००००९१०९

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

नेपालीहरूको लागि भरपर्दो सेवा

निशान्त मोटरसाइकल
पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर

ROYAL ENFIELD को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले
ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पाटर्सहरूमा १०% छुट गरिएको छ।

सातौँ वर्षा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा अटो तीन चक्को टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्सहरू उपलब्ध गराउँदै इन्जिनसहितको सम्पूर्ण गर्न सेवा सुचारु गरिएको छ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै इन्जिन मर्मत पनि गरिन्छ।

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर
पानीचौकीको पहिलो जवली बायाँ साइड
निशान्त - ८३३२००८५५५/८३३८८३३५५
इण्डिया, ४६०९६५५५ नेपाल

इलामको परिचय अलैंची

तस्वीर : बिबोद पाण्डे/पूर्वाञ्चल

इलाम जिल्लाको रोड-४स्थित एक घरबारीमा लगाइएको अलैंची खेती। इलाम अलैंची उत्पादनको हिसावले देशमै चिनिएको जिल्ला हो। अलैंची खेती गर्न समुद्री सतहबाट ७०० मिटरदेखि २२००

मिटरसम्मको उचाइ, दवेखि २० डिग्री सेल्सियस तापक्रम, दोमट माटो र वार्षिक १५०० देखि ५००० मिलिमिटर वर्षा हुने सेपिलो उत्तर मोहडा भएको ठाउँ उपयुक्त मानिन्छ। डम्मरसाईं, रामसाईं, चिबेसाईं,

गोलसाईं, राम्ला, साउने आदि अलैंचीका प्रमुख जात हुन्। डम्मरसाईं ७०० देखि १२०० मिटरको उचाइसम्म र रामसाईं त्यसभन्दा पनिमाथि २१०० मिटरसम्ममा लगाउन सकिन्छ।

खोटाडमा पैदल आवतजावतमा रोक

खोटाड, जेठ ८। कोरोना भाइरसको जोखिम हुन नदिन रावावेँसी गाउँपालिकाले सीमानाकामा हुने आवतजावतमा रोक लगाएको छ। हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकामा एक युवकलाई कोरोना सङ्ग्रहण भएको पुष्टि भएपछि सो गाउँपालिकाले बन्दाबन्दीको अवधिभर सबै प्रकारका गाडी तथा पैदल आवतजावतमा रोक लगाएको हो।

गाउँपालिकास्तरीय कोरोना भाइरस रोकथाम तथा नियन्त्रण समन्वय समितिको बैठकले गाउँपालिकाको सबै नाकाबाट हुने आवतजावत बन्द गर्ने निर्णय गरिएको गाउँपालिका प्रमुख लीलानाथ निरौलाले जानकारी दिए। छिमेकी स्थानीय तहमा कोरोना सङ्ग्रहित भेटिएसँगै आफ्नो क्षेत्रमा पनि गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित होटल पूर्णरूपमा बन्द गर्न निर्देशन दिइएको छ- उनले भने- आगामी जेठ १६ गतेसम्म गाउँपालिकाको कार्यालयबाट अत्यावश्यक बाहेकका अन्य काम समेत बन्द गरिएको छ। बन्दाबन्दीको अवधिभर गाउँपालिकाभित्रका खाद्य पसल दैनिक बिहान ७ देखि ९ बजेसम्म र साँझ ४ देखि ५ बजेसम्म मात्र खुला गरिने जनाइएको छ। हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका-७ महादेवीस्थानका २० वर्षीय युवक कोरोना सङ्ग्रहित रहेको पुष्टि भएपछि उक्त नगरपालिका अनिश्चितकालीन बन्द गरिएको छ।

दश स्थानीय तह रहेको जिल्लामा राजधानी काठमाडौँबाट उडार गरेर ल्याइएका हलेसीका एक युवकमा कोरोना सङ्ग्रहण पुष्टि भएको थियो। जिल्लामै पहिलोपटक हलेसीमा कोरोना सङ्ग्रहित भेटिएपछि सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रमा अपनाउनुपर्ने सतर्कतालाई कडाइका साथ लागू गरेका छन्।

दक्षिण कोरियाले थप नेपाली श्रमिक लैजाने

सउल, जेठ ८। जेठमा हुनुपर्ने रोजगार अनुमति प्रणाली अन्तर्गत कोरियाली भाषा परीक्षा कोरोना भाइरसका कारण रोकियो।

परीक्षा रोकिए पनि दक्षिण कोरिया सरकारले भने भाषा परीक्षा तयारी गरिरहेका युवालाई डिजिटल प्रविधिमाफत परीक्षामा सामेल गराई कोरिया ल्याउन तयार भएको जनाएको छ।

नेपालस्थित इपिएस कोरियाका एचआरडी प्रमुख पार्क ही सुङले रोजगार विभागमा भएको बैठकमा उक्त कुरा बताएका हुन्। उनका अनुसार

पूर्वनिर्धारित तालिकानुसार जुन महिनामा हुनुपर्ने कोरियाली भाषा परीक्षा कोरोना भाइरसका कारण केहीपछि सर्ने पनि डिजिटल प्रविधिमाफत भाषा परीक्षा लिन सकिनेछ।

इपिएस प्रणाली अन्तर्गत १६ देशका विदेशीहरू रोजगारीका लागि कोरियाली भाषा परीक्षा दिई कोरियामा श्रम गर्छन्। ती १६ देशमध्ये नेपाल पनि एक हो।

हरेक वर्ष लगभग सात हजार नेपाली युवाले कोरियामा प्रत्यक्षरूपमा रोजगारी पाउँदै आइरहेका

छन्। यस वर्ष पनि सात हजार दरबन्दी नेपालका लागि छुट्टयाइएको थियो। कोरोना भाइरस महामारी रोक नेपाल सरकारले गरेको लकडाउनका कारण परीक्षा कहिले हुने भन्ने अनिश्चितता थियो। यसैबीच कोरिया सरकारको पक्षबाट यो निर्णय भएको हो।

दक्षिण कोरियामा पठनपाठन
कोरोना महामारीपछि वन् यहाँका विद्यालय पुनः सञ्चालन भएका छन्। कोरोना भाइरस केही साम्य हुन थालेपछि पहिलो चरणअन्तर्गत

माध्यमिक तहका पठनपाठन बुधवारदेखि सञ्चालन भएका हुन्। पूर्वप्रार्थमिकदेखि अन्य तहका विद्यालय भने जुन द देखि सञ्चालन गरिने शिक्षा मन्त्रालयले बताएको छ।

गत फेब्रुअरीदेखि कोरोना भाइरसले महामारीको रूप लिएपछि सम्पूर्ण तहका विद्यालय बन्द भएका थिए। पुनः सञ्चालनमा आएका हरेक विद्यालयमा शिक्षक तथा विद्यार्थीको स्वास्थ्य निगरानी तथा सेफ्ट आइसोलेसनलगायत कुरालाई बढी जोड दिइने बताइएको छ।

भापापमा ...

भएको छ। भीटीएम अर्थात् भाइरल ट्रान्स्पोजिभल मिडियम भनेको स्वाव राख्ने भाँडो हो।

छलफलमा जिल्लास्तरीय समितिका संयोजक पोर्तेल, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भापाका अध्यक्ष चिन्तन पाठक, नेपाली कांग्रेस भापाका सभापति उदब थापा, जनता समाजवादी पार्टी भापाका अध्यक्षद्वय अनुत्सिंह राजवंशी र दीपेन बाला राई, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी भापाका वरिष्ठ उपाध्यक्ष कमलप्रसाद खरेलले कोरोना महामारी नियन्त्रणमा भापामा भएको कामको समीक्षासहित आफ्नो धारणा राखेका थिए। उनीहरूले भापामा राजनीतिक दलहरूबीचको सहकार्य र एकताका कारण महामारी नियन्त्रणको कार्य प्रभावकारी रूपमा भएको निष्कर्ष निकालेका छन्। जिसस प्रमुख पोर्तेलले दलहरूले निर्वाह गरेका भूमिकाप्रति धन्यवाद ज्ञापन गरेका थिए।

'एकका लागि एक' अभियानका संयोजक महेन्द्रकुमार गिरीले महामारी नियन्त्रणका लागि जिल्लास्तरीय समिति तथा विभिन्न तहका सरकारसँग अभियानलाई जोड्दै साभेदारीका कार्य

गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन्।

छलफलमा 'एकका लागि एक' अभियान अन्तर्गत साभेदार संस्थाले हालसम्म गरेको कामको समीक्षासहित संकटको बेला पुऱ्याएको योगदानप्रति धन्यवाद ज्ञापन गरिएको थियो। कोरोना नियन्त्रण जिल्लास्तरीय समिति र अभियानको सहभागितामा कोरोना उपचार, परीक्षणका लागि जिल्लास्तरमा तत्काल गर्नुपर्ने कार्यबारे अध्ययन गरी अधि बढ्ने सहमति समेत भएको छ।

सीमा क्षेत्रमा अहोरात्र खटिएका तर न्यूनतम सुविधासमेत नपाई रहेका सुरक्षाकर्मीका लागि आधारभूत आवश्यकता तत्काल पूरा गर्न पहल गर्नेसमेत सहमति भएको छ। महामारीको अवस्था भन्नु जटिल बन्दै गएको अहिलेको अवस्थामा आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक रूपमा समेत अफ्न एकताबद्ध भई साभेदार प्रतिबद्धतासमेत व्यक्त गरेका छन्। दलका नेताहरूको एउटै आवाज थियो -'दलीय राजनीतिभन्दा माथि उठेर महामारी नियन्त्रणमा अधि बढ्नुको विकल्प छैन। सबै दल भापालाई तत्काल कोरोनामुक्त तथा विभिन्न तहका सरकारसँग अभियानलाई जोड्दै साभेदारीका कार्य

कोरोना महामारी नियन्त्रणमा जिल्लास्तरीय समिति र दलहरूको भूमिका तथा कामको समीक्षा गरिएको थियो। छलफलको संयोजन सम्वाद समूह भापाले गरेको थियो। जिल्लास्तरीय समितिका संयोजक तथा दलका नेताहरूले अर्का दिनमा गर्नुपर्ने काम र भूमिकाको बारेमा समेत चर्चा गरेका थिए। 'एकका लागि एक' अभियानका संयोजक गिरीले अभियानको उद्देश्य र हालसम्मका कामबारे जानकारी गराएका थिए।

कचनकवलमा ...

जना आइसकेका छन्। उनीहरूलाई गाउँपालिकाको विभिन्न क्वारेन्टाइनमा लगेर राखिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष अञ्जार आलमले जानकारी दिए। 'भारतबाट आएका गाउँवासीमा कोरोना भाइरस देखिएपछि अहिले गाउँवासीमा त्राससँगै आतङ्क छाएको होला'- अध्यक्ष आलम भन्छन्- 'तर गाउँवासीलाई त्राससँगै डराउनुपर्ने अवस्था छैन। भारतबाट अहिलेसम्म फर्किएका सबैलाई क्वारेन्टाइनमा लगेर राखेका छौं। उनीहरूलाई आफन्तसँगै छर्छिमेकमा घुलमिल हुन दिएका छैनौं। त्यसैले आतङ्कित बन्ने काम छैन। यस्तो बेलामा गाउँवासीले धैर्यतासँगै

नेपालमा ...

भूभागमा सामान्य बदली रही पश्चिमी भूभागमा आंशिक बदली रही मध्य तथा पूर्वी भूभागका केही स्थान र पश्चिमी भूभागका थोरै स्थानमा मेघगर्जनसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको महाशाखाको न्यूनतम तापक्रम १६ दशमलव शून्य डिग्री र अधिकतम तापक्रम ३० दशमलव तीन डिग्री सेल्सियस रहेको छ। सबैभन्दा कम जुम्लाको न्यूनतम तापक्रम छ दशमलव चार डिग्री र सबैभन्दा बढी नेपालगञ्जको अधिकतम तापक्रम ३८ दशमलव दुई डिग्री सेल्सियस रहेको छ।

बिर्तामोड ...

समन्वयात्मक ढंगले आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने। २) स्वास्थ्य सेवाका अस्पताल, औषधि पसल, एम्बुलेन्स सेवा र शववाहन २४ घण्टै खुला रहने। ३) दूध उत्पादन र बिक्री-वितरण, कृषि बीज, विजन, मल, औषधिको सेवा, पशु सेवा उपचार सञ्चालन गर्ने। ४) तरकारीको बिक्री वितरण घुम्ती सेवाबाट मात्र विहान ८ बजेदेखि १२ बजेसम्म सञ्चालन गर्ने। ५) बिर्तामोड नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण तथा आयोजनाहरू शुचार् गने र सो को लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू नगरपालिकाले पास दिएका सवारी साधनहरूबाट मात्र ओसारपसार गर्ने।

भोजपुर ...

भूभागमा सामान्य बदली रही पश्चिमी भूभागमा आंशिक बदली रही मध्य तथा पूर्वी भूभागका केही स्थान र पश्चिमी भूभागका थोरै स्थानमा मेघगर्जनसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको महाशाखाको न्यूनतम तापक्रम १६ दशमलव शून्य डिग्री र अधिकतम तापक्रम ३० दशमलव तीन डिग्री सेल्सियस रहेको छ। सबैभन्दा कम जुम्लाको न्यूनतम तापक्रम छ दशमलव चार डिग्री र सबैभन्दा बढी नेपालगञ्जको अधिकतम तापक्रम ३८ दशमलव दुई डिग्री सेल्सियस रहेको छ।

कमंडा ...

दुई हप्ताअघि मात्रै इन्चार्जको जिम्मेवारी सम्हाल पुगेका राईको घर भोजपुर रहेको र हाल दमकमा बसोबास रहेको बुझिएको अध्यक्ष तिवारीले बताए। सदरमुकामबाट ताप्लेजुङ प्रहरी प्रमुख तथा प्रहरी नायव उपरीक्षक महेन्द्र श्रेष्ठको नेतृत्वमा प्रहरीको टोलीले घटना बारे जानकारी लिएको थियो।

शहरमा लकडाउन, गाउँमा धमाधम

मंगलबारे, जेठ ८। नेपाल पुनःनिर्माण प्राधिकरण अन्तर्गत नुवाकोटमा कार्यरत सबईन्जिनियर वासु खनाल बन्दाबन्दी हुनुभन्दा केहीदिनअघि आफ्नो घर इलाम आए। देउमाई नगरपालिका-२का स्थायी बासिन्दा उनी हाल घरायसी काममा व्यस्त छन्। खनाल दाउरा काट्ने, मकै गोड्ने, चिया टिप्नेलगायतका काममा व्यस्त भएका छन्। उनी गाउँमा यतिखेर मेलामप गर्दै आएका छन्। तर केही कामका लागि बजार जान भने कठिन भएको उनको भनाइ छ।

त्यस्तै मुस्ताङमा शिक्षण पेशामा रहेका प्रकाश सुबेदी पनि गएको चैत १० गते देउमाई नगरपालिकास्थित घरमा आए। उनी पनि करिव दुई महिनायता घरायसी काममा नै व्यस्त रहेका छन्। देशमा बन्दाबन्दी शुरु भएपछि गाउँघरमा हुने दैनिक कार्य तथा कृषि कार्यमा पनि कुनै कमी आएको छैन। हालसम्म बजारमा खाद्यान्न अभाव नभएकाले बजार जानसमेत खासै समस्या नभएको ग्रामीण क्षेत्रका बासिन्दको भनाइ छ। तर, गाउँमा उत्पादित वस्तु बजारसम्म लैजान नपाउँदा भने समस्या भइरहेको छ।

गाउँमा मानिस काममा व्यस्त रहे पनि बजारक्षेत्रका मानिसको दैनिकी भने घरभित्रै बित्ने गरेको छ। बजारमा पसल गर्ने मानिस केहीले त्रासकाबीच सेवा दिइरहेका छन् भने कतिपयले पसल नै छोडिसकेको

बताउने गरेका छन्। मासिक भाडामात्र तिर्नुपर्ने भएकाले पसल नै नगर्ने सोच बनाएको उनीहरू बताउँछन्। इलाम नगरपालिका-६ खरेलडाँडाका बालकुमार पोखरेलले इलाम बजारको फलफूल तथा तरकारी पसल बन्द गरेका छन्। मासिक रु. १० हजार भाडा तिर्नुपर्ने तर बिक्री हुन छोडेपछि बन्द गरेको उनको भनाइ छ।

कोरोना भाइरसको संक्रमण बढ्ने भएपछि सरकारले गत चैत ११ गतेदेखि देशमा बन्दाबन्दीको घोषणा गरेको थियो। करिव दुई महिनायता जारी लकडाउनको इलामलगायत देशभर प्रभाव परेको छ।

इलाम सन्दकपुरका सुमन सुबेदीको इलाम नगरपालिकाको इलाम बजारमा विजुलीका सामानको पसल छ। उनी पनि अहिले पसल छोडेर घर फर्किएर घरायसी काममा व्यस्त छन्। दुई महिनादेखि पसल बन्द हुँदा कसरी जीविका चलाउने भन्ने चिन्ता त छँदैछ उता मासिक भाडा तिर्ने पनि समस्या भएको उनको भनाइ छ। अब भने उनले गाउँमा बाख्रापालन शुरु गर्ने सोच बनाएको सुनाए।

किनमेलका लागि मानिस समय मिलाएर बजार जाने गरेका छन्। तर बजार पनि प्रायः सुनसान नै बन्दै गएको छ। इलाम उद्योग वाणिज्य संघले इलाम बजारमा विहान १०:३० बजेसम्म तरकारी तथा

खाद्यान्न पसल खुला गर्ने निर्देशन दिएको छ। बेलुका पनि ५ बजेबाट एक घण्टा बजारमा आवतजावत गर्न दिइएको छ। वाणिज्य संघका अध्यक्ष ईश्वर चिपालुले सामाजिक दूरी कायम गर्दै उपभोक्ता, व्यापारी तथा व्यवसायीलाई किनमेल गर्न आग्रह गरेका छन्। दिउँसो भने अस्पताल आवतजावत गर्ने मात्र बजारमा देखिने गरेका छन्।

लकडाउन शुरु भएपछि सबैभन्दा बढी पीडित दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने मजदुर भएका छन्। दैनिक काम गरेर खानेहरूको काम रोकिएपछि समस्या भएको उनीहरूको भनाइ छ। लकडाउन भएपछि पसल गर्ने र सवारीसाधन सञ्चालन गर्नेहरू पनि उक्तै समस्यामा छन्। पसल बन्द भएपछि पसलको भाडा, बैंकको ऋण र ब्याज कसरी तिर्ने भन्ने चिन्ता छोएको व्यापारीको भनाइ छ। सवारी सञ्चालक पनि बैंक तथा सहकारीको ऋणसँगै चालकको तलबको विषयमा चिन्तित छन्। उता सवारी सञ्चालकको विषयमा सरकारले केही सोच्नु आवश्यक रहेको व्यवसायी बताउँछन्। बैंक, बीमा तथा वित्तीय क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीसमेत पालो गरेर कार्यालयमा उपस्थित हुने गरेका छन्। उनीहरूको समस्या पनि उस्तै छ। सवारीको पास लिएर केहीले घरबाट धाउनुपरेको छ भने जिल्ला बाहिरबाट आएकाहरूले कोठामा नै बसेर काम गरिरहेको बताउने गरेका छन्।

वृद्धभत्ता लिन जाँदा ज्यान गयो

धादिङ, जेठ ८। गङ्गाजमुना गाउँपालिकाका एक वृद्ध सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिन जाँदा बैकमा वेहोस भएर मृत्यु भएको छ।

गङ्गाजमुना-४ ठकुरीडाँडाका दमको रोगी ८२ वर्षीय रामबहादुर गुरुङ वृद्धभत्ता भित्रिन जाँदा फूलखर्कमा रहेको एसबीआई बैकमा वेहोश भइ ढलेका थिए। बैकमा लाम बसेका वृद्धको उपचारका लागि लडि गर्दा मृत्यु भएको गाउँपालिका स्वास्थ्य संयोजक दीपक अधिकारीले जानकारी दिए।

दूधकोशीमा नुहाउँदा...

भोजपुर, जेठ ८। भोजपुरको आमचोक गाउँपालिका-९ माफखानी बस्ने २१ वर्षीय अशोक श्रेष्ठको दूधकोशी नदीले बगाएर मृत्यु भएको छ।

दूधकोशी नदीमा पौडी खेल्न गएका श्रेष्ठ गोगेपाथर बगरमा मृत फेला परेको भनी स्थानीयले जानकारी गराएसँगै इलाका प्रहरी कार्यालय घोडेटार र प्रहरी चौकी बालाङखाबाट खटिएको प्रहरी टोलीले मृतकको कानूनी प्रक्या पुरा

ग र ी अनुसन्धान भइरहेको जनाएको छ।

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा

भापाको अर्जुनधारा-२स्थित कटहरडाँडामा कालोपत्रे पिच बाटोले छोएको ३६ सिट मुख भई पश्चिम फर्केको घरायसी तथा व्यापारीक प्रयोजनको लागि भिटाहृ एकमुष्ट वा टुक्रा गरी लिन चाहने व्यक्तिले सम्पर्क राख्नुहोला।

नोट: जम्मा जग्गाको क्षेत्रफल ११ कठ्ठा
सम्पर्क: नरेश श्रेष्ठ (मो. नं. ९८४२९२४१५०, ९८१७०२१८५४)

सेफ्टी टयाइकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी टयाइकी तथा ढल सरसफाई

वित्तिमोड, भापा

राजकुमार श्रेष्ठ

९८४२९३६२७/९८०६०९०८४०/०२२-५४४३५४ अफिस सम्पर्क: ०२२-५४६००५

भापाको सबैभन्दा ठूलो क्याम्प सिस्टमको टयाइकीबाट सफाई गरिन्छ।
मोबाइल: ९८४२९३६६००५

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

वित्तिमोड, भापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि सो सेवा उपलब्ध छ।)

मुपाल बुटाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

पूर्वाञ्चलको सबैभन्दा ठूलो कच्चाकच सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

अस्मिताको रक्षा गरौं

ऐतिहासिक तथ्यहरूका आधारमा काली नदीसम्मको भूभाग नेपालकै हो। सीमाविद्, परराष्ट्रविद्, पूर्व प्रशासक, इतिहासकार लगायतले पनि तथ्य, जानकारी र दस्तावेजहरूका आधारमा लिम्पियाधरा, लिपुलेक र कालापानी क्षेत्रको करिब चारसय वर्गकिलोमिटर जमिन नेपालकै अधिनमा रहेको बताइरहेका छन्। कोरोना भाइरसको महाप्रकोपका समय भारतले ती सबै भूभाग समेटेर राजनीतिक नक्सा सार्वजनिक गर्नु र संसदमा मिलेनियम च्यालेञ्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) को प्रसंग पुनर्जीवित हुनुले कतै अनिष्टको त संकेत गरिरहेको छैन आशंका पनि जन्माएको छ।

सरकार अघिल्लो दिनसम्म भारतले नेपाली भूमिमा सडक खनेको विषयमा अनभिज्ञ थियो। नेपाली भूमिको सुरक्षाको मुख्य जिम्मेवार मन्त्री त विवादास्पद भूमि नेपालको भूगोलमै नरहेको बताइरहेका थिए। ऐतिहासिक तथ्यको जानकारी नै नलिई, बिना अध्ययन यस्तो संवेदनशील विषयमा प्रतिक्रिया दिनुले एकातिर नेपालका नेतृत्वपंक्तिमा बस्नेहरू कति कमजोर छन् भन्ने देखाएको छ भने अर्कातिर उनीहरूको कद पनि घटाएको छ। भारतले यही बेला काली नदीवारिको नेपाली भूभागलाई समेटेर राजनीतिक नक्सा सार्वजनिक गरेपछि जनस्तरबाटै व्यापक विरोध भयो। परिणामस्वरूप हाम्रो सरकार पनि भारतको हेपाहा चरित्रको प्रतिवाद गर्न बाध्य भयो। एकातिर महामारीबाट कसरी जोगिन्छ भन्ने चिन्ता छ भने अर्कातिर सन्मुख भएको सार्वभौमिकता माथिको हस्तक्षेपबाट मुक्त हुन पर्ने चुनौति छ।

भारतसँग समाज व्यवस्था, संस्कृति, भाषा, परम्परालगायतले समानता छ। यसलाई नवशक्तिका रूपमा उदाउन थालेको भारतले दुरुपयोग गर्नु हुँदैन। यस्तो व्यवहारले उसकै अन्तर्राष्ट्रिय छवि धमिल हुन्छ। चीनसँग युद्ध हुँदाका बखत असल छिमेकीका नाताले उपयोग गर्न दिएको भूमि प्रयोजनका हिसाबले उतिबेले छाड्नु पर्थ्यो। सत्रवाट क्याम्प खडा गरेको भारत तत्कालीन राजा महेन्द्र र प्रधानमन्त्री किर्तीनिधि बिष्टको प्रतिवाद पछि-पछि सरेको जानकारीहरू बताउँछन्। सुगौली सन्धि अघि काँगडासम्म फैलिएको नेपालको भूगोल आज पनि 'ग्रेटर नेपाल' का रूपमा चर्चामा आउने गरेको छ। त्यत्रो विशाल भूखण्ड निर्माण गर्ने पूर्वाहल्लाई आज प्रत्येक दिन मिचिएको घटनाले कति पीडा देला अनुमान गर्न सकिन्न।

नेपालले कालीनदीसम्मको आफ्नो भूमिसहितको नक्सा सार्वजनिक गरे पछि भारत आक्रामक भएर प्रस्तुत हुन थालेको छ। उसका सञ्चारमाध्यमहरू मनगढन्ते तथ्य बनाएर, इतिहास बग्याएर, कुतर्क गरेर ठूलो स्वरमा कराउन थालेका छन्। भारतीय सेना प्रमुखले दिएको प्रतिक्रिया होस् वा पूर्व सुरक्षाविद् अथवा नोकरशाही होउन् सबै नेपालविरुद्ध उभिएका छन्। यसबेला कराई तालिएको छ, यही समय हो बर्षौंदेखि कचलिँएको समस्याको हल गर्ने। त्यसैले प्रधानमन्त्रीले यो समयको भरपर् उपयोग गर्नुपर्छ। जानकारी, विज्ञता भएका, कूटनीतिक कौशल र दक्षता भएका व्यक्तिहरू सम्मिलित बुद्धिजीवीको सुझाव अनुशार वार्ताको तयारी गर्नुपर्छ। यसका लागि तथ्य-प्रमाणको संकलन, अभिलेखहरू, मुद्रा, चिठ्ठीपत्र, सरकारी कागजातहरू जुटाउनु सरकारकै दायित्व हो। राष्ट्र, राष्ट्रियता र सम्प्रभुता वाद वा बिचारको संकीर्णताभन्दा धेरैमाथि हुन्छ। अहिले त्यही देखिएको छ र सरकारले महामारीकै बीचमा उत्पन्न यो चुनौतिको सामना गरेर राष्ट्रको अस्मिताको रक्षा गर्नुपर्छ। यो तत्कालको आवश्यकता हो।

कोरोनाले आफ्नो उदगम भूमिको राजनीतिक गुण बोक्थ्यो

ब.क. आचार्य

कोरोनाको उदगमस्थल चीनको वुहान हो र त्यहाँबाट दुतगतमा विश्वभरि फैलियो। कोरोनाले आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक प्रभाव पार्दै यस्तै ठूलै राजनीतिक विमर्श र विकृति देखाउँदै छ। आर्थिक प्रभावको विषयमा अर्थशास्त्री, सामाजिक प्रभावको विषयमा समाजशास्त्रीले विश्लेषण गर्ने नै छन्। कोरोनाले सामाजिक सदभाव पनि धमिलो बनाउँदै गयो। विश्वमा दुई विचारधारा छन यौटा मार्क्सवाद अर्थात् कम्युनिष्ट र अर्को लोकतन्त्र। तानाशाही, अधिनायकवादी र सर्वसत्तावादी सामान्यतया कम्युनिष्ट शासनमा नै देखिन्छ। लोकतन्त्रमा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, मानवअधिकार, नागरिक हक र अधिकार

अत्यन्त उच्च रहेको हुन्छ। यो कोरोनाले अहिले सारा विश्वलाई लोकतन्त्र र प्रजातान्त्रिक राष्ट्रका हिमायतीहरूलाई, मानवअधिकारवादीहरूलाई, पत्रकार जगतलाई, विचार र अभिव्यक्तिका अनुयायीहरूलाई अहिले पूरै लकडाउनमा राखेको छ। अहिले सडकमा निस्कन निषेध गरिएको छ, समूहमा भेला हुन रोक लगाएको छ। बजार सुनसान छ। अहिले सरकारले घरभित्रै रहन निर्देशित गरेको छ।

मैले कसैको कविता पढेको थिएँ- 'बाघ पाल्न सक्छु, भालु पाल्न सक्छु तर हजुर मान्छे पाल्न सकिदैन' तर यो कविता कोरोनापछि मेल खाँदैन अहिले मान्छे पाल्न सजिलो छ, केही खोज्दैन उसलाई स्वतन्त्रता चाहिँदैन हक अधिकार चाहिँदैन मात्र खान दिए पुग्छ।

सरकारमा बसेकाहरू, शक्तिमा रहेकाहरू, राष्ट्र प्रमुख, सरकार प्रमुख जहिल्यै पनि शक्ति सञ्चय गर्न, शक्ति प्राप्त गर्न आफ्नो अधिकार र बढाउन प्रयत्नशील रहन्छन् र त्यो उचित अवसरको प्रतिक्रिया र एकाएक घट्टे घटना र परिस्थितिलाई त्यस्ता शासकहरूले उचित अवसर बनाउँछन्। प्रथम विश्वयुद्ध, दोश्रो विश्वयुद्ध त्यसको उदाहरण हो- दोश्रो विश्वयुद्धमा राष्ट्रको सुरक्षा, सार्वभौमिकताको रक्षाको लागि तत्कालीन समयको सरकार प्रमुख राष्ट्र प्रमुखले असीमित अधिकार लिए, त्यति खेर नागरिक हकअधिकार समेत नागरिकमा नरहँदा समेत सरकारको, राष्ट्र प्रमुखको त्यो निर्णय जनताले समर्थन गरेका थिए।

अहिले आएर कोरोनाको महामारीले विश्वमा आतंक मच्चाइरहेको नागरिकको हकअधिकार संकुचन

गर्दै निर्णय गरेकोमा जनताबाट हार्दिकतापूर्वक स्वीकारेका छन् यो सरकारको लोककल्याणको लागि नागरिकको स्वास्थ्यको लागि जीवन रक्षाको लागि भएको हुँदा समर्थन गरेका छन्। यही कोरोना संक्रमण कै समयमा पनि भारतले अध्यादेश जारी गर्दै केही थप अधिकार जारी गरेको निर्णय गर्नु यसको पनि नागरिकले समर्थन गरे जुन अध्यादेश कोरोनाविरुद्ध खाँटरेका स्वास्थ्यकर्मीको सुरक्षार्थ थियो।

यस्तो संकटको समयमा देशको रक्षार्थका लागि नागरिकको सुरक्षा एवम् जीवन रक्षाको लागि सरकार प्रमुख एवम् राष्ट्र प्रमुखहरूबाट गरिने निर्णय त्यो नागरिक हक अधिकारविरुद्ध नै किन नहोस् त्यो नागरिकले समर्थन गर्नु/स्वीकार्नु।

तर हाम्रो देशमा सरकार अधिकार प्राप्त गर्न आफै मौकाको खोजीमा तल्लिनरहन्छ। यसरी अधिकार बढाउन मौका खोज्ने, अवसर खोज्ने सरकारले कहिल्यै पनि राष्ट्रको लागि, नागरिकको लागि निर्णय गर्दैन अस्तै भएर सरकारले दुई अध्यादेश जारी गर्नु त अध्यादेश नितान्त राजनीतिक थिए, त्यो अध्यादेश कोरोना संक्रमणको न्यूनीकरण र त्यसको उपचार र राहत सम्बन्धमा थिएन।

सरकारको आफ्नो सर्वसत्तावादलाई अरु दरो गर्न ल्याइएका अध्यादेश थिए नागरिक र अन्य राजनीतिक दलको विरोधका कारण अध्यादेश फिर्ता लिनु पर्नुपर्छ। नेकपाको सरकारले यहीँनै बुझ्न सकेन यस्तो कोरोना संक्रमणको लागि, न्यूनीकरणको लागि, उपचारको लागि भनेर गरिने कुनै पनि निर्णय, अध्यादेश नागरिकले विरोध गर्ने छैन र यस सम्बन्ध नागरिकले आफ्नो हकअधिकारको खोजी पनि गर्दैनन् र अहिले सम्म गरेका पनि छैनन्।

अहिले विश्व दुई खेमामा विभाजित छन्। एउटा अमेरिका र अर्को चीन। अमेरिका लोकतान्त्रिक सिद्धान्त विचारको नेतृत्व गर्छ भने चीन कम्युनिष्ट शासन व्यवस्थाको नेतृत्व गर्छ। अहिले कोरोनाबाट विश्वमा लाखौं मानिसको मृत्यु भइसकेको छ भने लाखौंमा संक्रमण छ कोरोनाले मानव जीवनमा ठूलो जोखिम ल्यायो कोरोनाले मानव स्वास्थ्यमा ठूलो संकट ल्यायो ठूला ठूला महाशक्ति राष्ट्रहरू पनि कोरोनाको उपचारमा कुनै भ्याक्सिन तयार गर्न नसकेर हाँदै गएका छन्।

यो त स्वास्थ्य क्षेत्रको कुरा भयो राजनीतिक रूपमा पनि लोकतन्त्रको रक्षाको लागि, मानवाधिकारको लागि, विचार र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको लागि 'पिता' को रूपमा आफूलाई स्थापित गरेको अमेरिका जस्तो महाशक्ति राष्ट्र पनि अहिले कोरोनाको अगाडि निरीह बन्दै सम्पूर्ण नागरिक अधिकार खुम्चाउँदै लकडाउनमा छ।

चीन पनि महाशक्ति राष्ट्रमा स्थापित हुँदैछ। आज कम्युनिष्टमुलुक चीनको वुहान जस्ता कोरोनाको उदगमस्थल भनिन्छ त्यो कोरोनाले विश्वभरिका लोकतान्त्रिक राष्ट्रहरूलाई निरीह बनायो घुँडा टेकायो र मानव अधिकार, नागरिक अधिकार विचार र अभिव्यक्ति को स्वतन्त्रता आफैले संकुचन गर्दै खान र बाँच्न पाए हुन्छमा पुग्यो। कोरोनाले आफ्नो उदगम भूमिको राजनीतिक गुण बोकेर धर्म निर्वाह गर्नु।

अहिले विश्व दुई खेमामा विभाजित छन्। एउटा अमेरिका र अर्को चीन। अमेरिका लोकतान्त्रिक सिद्धान्त विचारको नेतृत्व गर्छ भने चीन कम्युनिष्ट शासन व्यवस्थाको नेतृत्व गर्छ। अहिले कोरोनाबाट विश्वमा लाखौं मानिसको मृत्यु भइसकेको छ भने लाखौंमा संक्रमण छ कोरोनाले मानव जीवनमा ठूलो जोखिम ल्यायो कोरोनाले मानव स्वास्थ्यमा ठूलो संकट ल्यायो ठूला ठूला महाशक्ति राष्ट्रहरू पनि कोरोनाको उपचारमा कुनै भ्याक्सिन तयार गर्न नसकेर हाँदै गएका छन्।

प्रकृतिको संरक्षणमा जुट्ने कि ?

र.क. बत्तार

कोरोना महामारीले विश्वका मानवजातिलाई आफ्नो निशानामा पारिरेको यो संकटको बेला किरात राईहरूको साकेला उभौली पर्व पनि ओभरलेमा परेको छ। बैशाख पूर्णिमादेखि १५ दिनसम्म विभिन्न साकेला नानाहरूमा नाचगानसहित पूजापाठ गरी धुमधामसाथ मनाइने यो पर्व सुनसान रूपमा आफ्नो श्रद्धालुहरूलाई एकान्तवास बसाउँदै जाने तरखरमा छ।

प्रकृति र पितृहस्प्रति आस्था राख्ने किराती राईहरू सरकारले जारी गरेको बन्दाबन्दी (लकडाउन)को पालना गर्दै घरमा नै आफ्नो परिवारसँग एकान्तवासमा समय बिताइरहेका साकेला पर्वको त्यो रौनक र समूहलाई छुट्याइरहेको छ। प्रकृतिमाथिको बढ्दो विनाशले निम्ताएको महामारीको छिटाबाट प्रकृति पुजक आदिबासी जनजातिहरू पनि अछुतो रहने छैनन्।

यो महामारीले मानिसको चहलपहल र व्यवहारमा स्थिरता ल्याए पनि समय आफ्नो गतिमा दौडी नै रहने छ। समयको गतिसँगै पृथ्वीले सूर्यको परिक्रमा गर्न भने छाड्ने छैन। साथै यो पृथ्वीको सूर्यप्रतिको आदर हो वा कर्तव्य, नभए सजाय पनि त हुन सक्छ। विज्ञानलाई सापट लिँदा आकाशगंगामा देखिएका लाखौं तारागण्डलहरूमध्येको सौर्य गण्डलमा हामी छौं। गुरुत्वबलको अदृश्य लगाममा बाँधिँएर पृथ्वीसहितको नौ वटाग्रहले करोडौं वर्षदेखि सूर्यको परिक्रमा गरिरहेको छ।

यसरी नै परिक्रमा गरिरहेदा साल फेरिने छ, ऋतु र महिनाहरू दोरिएर पुनः आउने छ अनि आउने छ फेरि साकेला, दशैतिहार र ल्होसार जस्ता धार्मिक पर्वहरू नयाँ उत्साव लिएर। प्राकृतिक सौन्दर्यको यो विशाल बर्गचामा मानवसहित थुप्रै प्राणीहरूको अस्तित्वलाई आत्मासाथ गर्दै पृथ्वीले आफ्नो गतिलाई निरन्तरता दिइरहेदा बर्गचोको स्वामित्व मानिस आफैले मात्र लिइरहेको छ।

मानव अस्तित्वलाई नै चुनौती दिइरहेको कोरोनाको कारण प्राकृतिक श्रोतमाथि गरिने मानवीय अतिक्रमणबाट पृथ्वीले केही समयको लागि भए पनि छुटकारा पाएको छ। प्रकृतिमा रमाउने हरेक चराचुरुक्षी, जानवर र किराफटेब्राह्मण स्वतन्त्र रूपमा रमाउन पाइरहेका छन्। धुँवा र धुलोको मिश्रणलाई वायुगण्डलले ग्रहण गर्नु परेको छैन त्यसैले त हिमाल र पहाडहरू बिहानीको समयमा सूर्यको किरण पाउँदा मुस्कुराई रहेको टाढा-टाढाबाट पनि देख्न सक्छौ। निलो त्यो आकशको मैदानमा सेता-सेता बादलका समूहहरू धेरै माथि विभिन्न आकृति बनाउँदै रिले दौडमा सहभागी भएजस्तो देखिन्छ। तराईका फाँटहरू शान्तसँग सुस्ताइरहेका छन्। घाम डुब्ने लाम्दा पर क्षितिजमा पहेंलो रङको बर्का ओड्दै

गरेको प्रकृतिले रातको अँध्यारोलाई स्वागत गर्न तन्तयार भए जस्तो देखिन्छ। लाखौं ताराहरूको चमकसँगै एकचोटी पृथ्वी पनि आफ्नो पीडालाई भुलेर मुस्कुराउने कोशिस गर्दै छ। साथै उसलाई थाह छ मानिसरूपी भाइसको कारण ऊ रोगी भइसकेको छ।

प्रकृतिलाई कच्चा पदार्थको भण्डारका रूपमा अति धेरै उपभोग गर्ने नाफामूलक बजार अर्थतन्त्रले गर्दा पृथ्वीको वातावरणीय आकृति नै परिवर्तन भएको छ। अहिले हाम्रा धेरै व्यवहारहरू प्रकृतिमैत्री छैनन्। धन र शक्तिको सांसरिक लोभमा परेर आफूलाई अब्बल देखाउन वन जंगल, खोलानाला, समुद्र हुँदै हिमाल, पहाडदेखि जमिनामा भएको केही पनि नछोड्ने छुक्छुको प्रवृत्तिले मानिसलाई दशटाउके रावणमा परिणत गरिदिएको छ। पृथ्वीलाई मानिस बाहेक अरु प्राणीहरूले पनि उपभोग गर्ने अधिकारलाई हामीले बिर्सिदिएका छौं। आधुनिकता र विकासको भ्रममा हरिया वनजंगल र प्राकृतिक स्रोतहरूको बिनाश गर्दै कंक्रीटको शहररूपी जंगल निर्माण गर्दैछौं, जहाँ आफूले आफैलाई स्वश्रेष्ठ घोषणा गरेको प्राणीहरूको भीडहरू दिनप्रतिदिन बढ्दैछ। हामीले प्रकृतिबाट आफ्नो स्वर्थ पूरा गर्दैगर्दा अरु जीवजन्तु र पन्थीहरूसहित बनस्पतिहरूको अस्तित्वलाई स्विकारन सकेनौ।

संरक्षणभन्दा प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन् गर्ने, प्रशोधन गर्ने, बेच्ने, संग्रह गर्ने र जति सक्दो नरितिपुष्प उपभोग गरिरहने बानीले आफ्नै अस्तित्व संकटमा परेको कोरोनाले सम्भाइदिँदैछ। अप्टेलियन दार्शनिक टोबी आर्डले मार्च २०२०मा प्रकाशित गरेको पुस्तकमा मानिसको उपलब्धीले मानिसलाई नै गर्ने नोक्सानबारे तर्कहरू अघि सारेका छन्। विभिन्न लोभ र लालचामा परेर हामीले प्रकृति रूपी सीताको हरण गरिसकेका छौं। साथै हाम्रो सक्छ कोभिड-१९ हतियारसहित अदृश्य शाक्तमा राम र बाँदर सेनाहरू सीतारूपी प्रकृतिको रक्षार्थ यस धर्तीमा भरिसके।

प्रकृति पुजक आदिबासी जनजातिहरूले आफ्नो संस्कार त बचाए तर प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण भने गर्न सकेनन्। आफैले पुज्ने देबिथान, खोलानाला, नदी, बनजंगल र जीवजन्तुको विनाशमा अरु जातीको मानिस सरह संलान भइ नै रहेका छन्। फलस्वरूप प्रकृतिबाट केही जीवजन्तु र बनस्पति लोप भए जसरी केही मानवजाति लोप हुने अवस्थामा पुगेको छ। सन् १९५८मा बैज्ञानिक कार्ल लिली यसले मानिसलाई बुद्धिमान मानिसको उपमा दिएका थिए। तर, आज बुद्धिमान मानिसको हकतले कोरोना जस्तो महामारीलाई निम्ता दिइसकेका छन्। अत्यन्तसुन्दरताहरूको अध्यायनले विभिन्न तन्त्र र अनुमान अघि सारे पनि यो कोभिड १९ कहाँबाट र कुन माध्यम हुँदै फैलियो यसको थप अनुसन्धान जारी नै छ। अहिलेको महामारी मानिसले प्रकृतिमाथि गरेको दोहनको परिणाम हो भन्ने धेरै विद्वानहरूको तर्क छ। साथै तपाईं र म पनि यो महामारीको दण्डबाट छुटकारा पाउने छैनौ तर पनि जोगिनु त पर्छ नै, मृत्युभन्दा ठूलो क्षति यो जगतमा के नै हुनसक्छ र।

विश्वभर कोरोना संक्रमितको संख्या डरलाग्दो : डब्लुएचओ

वासिङ्टन, जेठ ८। विश्व स्वास्थ्य संगठनले कोरोनाभाइरसबाट संक्रमितको संख्या एकै दिन ठूलो संख्यामा भेटिएको जनाएकै दिन अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले 'सामान्यीकरण' को सङ्केतका रूपमा वार्षिक जी७ शिखर सम्मेलनका लागि नेताहरूको बैठक गर्न प्रस्ताव राख्नु भएको छ।

डब्लुएचओले बुधवार एकै दिन १ लाख ६ हजारभन्दा बढी भाइरसका विरामी भेटिएको जनाएको छ। गत डिसेम्बरमा चीनको वुहानमा कोरोना संक्रमण देखिएपछि पहिलोपटक यो संख्या ठूलो संख्या देखिएको हो।

डब्लुएचओका प्रमुख टेड्रोस अघानेम गेब्रेयियसले आफू निम्न र मध्यम आय भएका देशहरूको अवस्थाबाट 'धेरै चिन्तित' भएको बताउनुभएको छ। दक्षिण अमेरिकी देशहरूमा पछिल्ला दिनहरूमा संक्रमणको दर निकै बढेको छ। केही मुलुकले लकडाउन खुकुलो बनाए पनि संक्रमण बढेसँगै पुनःस्थापित गरेका छन्। ब्राजिलमा संवेमन्दा बढी विरामी भेटिएका छन्। यहाँ विश्वमै तेस्रो सर्वाधिक संख्यामा संक्रमित देखिएका छन्। पेरू, मेक्सिको र चिलीमा पनि संक्रमण लगातार बृद्धि भइरहेको छ।

ब्राजिलका स्वास्थ्य अधिकारीहरूले एकैदिन १ हजार १७९ नयाँ कोरोनाभाइरस संक्रमितको मृत्यु भएको बताएका छन्, जबकि दक्षिणपन्थी राष्ट्रपति जेयर बोल्सोनारोले लकडाउनको कडा विरोध गर्दै आएका छन्। उनले विशेषज्ञहरूको सल्लाह विपरीत क्षेत्रीय गभर्नरहरूलाई लकडाउन हटाउन दबाव दिइरहेका छन्। अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पले जस्तै बोल्सोनारोले भाइरसको उपचारमा औलोको औषधिको प्रयोगलाई बढावा दिएका

छन्। तर अध्ययनहरूले औलोको यो औषधि कोरोनाभाइरसको उपचारमा खासै फाइदाजनक नरहेको र शरीरलाई निकै हानी गर्ने बताएका छन्।

आगामी नोभेम्बरमा पुनः निर्वाचनको सम्मुखमा रहेका राष्ट्रपति ट्रम्पले अमेरिकी अर्थव्यवस्थालाई पुनर्जीवित तुल्याउने अडान पुनः राखेका छन्। उनले अमेरिका पुरानै लयमा फर्कने बताउँदै आगामी जुनमा आयोजना हुने सात प्रमुख औद्योगिक राष्ट्र (जि७) को शिखर सम्मेलनमा नेताहरूको उपस्थिति हुनेमा आफू आशावादी रहेको बताए।

'म यो सम्मेलन वासिङ्टन डिसीको क्याम्प डेभिडमा गर्ने विचार गर्दैछु- उनले भने। अरु नेताहरू पनि सहभागी हुनु हुनेछ। यो सबैका लागि ठूलो संकेत हुनेछ - सामान्यीकरण ! जी७ देशहरू - बेलायत, क्यानाडा, फ्रान्स, जर्मनी, इटाली, जापान र संयुक्तराज्य अमेरिका-ले वार्षिक शिखर सम्मेलन आलोपालो आयोजना गर्ने प्रचलन छ।

फ्रान्सेली राष्ट्रपति इमानुएल म्याक्रोको कार्यालयले 'स्वास्थ्य स्थिति'ले अनुमति दिएमा' उपस्थित हुने जनाएको छ। जर्मन चान्सलर एन्जेला मर्केले आफू 'पर्ख' र हेरको अवस्थामा रहेको बताए।

विश्वव्यापी रूपमा कोरोनाभाइरसका कारण मृत्यु हुनेको संख्या ३ लाख २५ हजारभन्दा बढी र भण्डै ५० लाख मानिस संक्रमित भएका छन्। यसबीच विश्वभरिका सरकारहरू खोपको आशामा रहेका छन्।

भाइरस निर्माणका सन्दर्भमा उत्साहजनक खबरहरू आइरहेका छन्। एउटा अध्ययनमा बाँदरहरूमा गरिएको प्रयोगमा मानिसहरूले भाइरस प्रतिरोधात्मक क्षमता विकास गर्न सक्ने देखाएको छ।

यसैबीच, युरोपमा संक्रमण र मृत्यु दरमा ठूलै कमी आएपछि लकडाउन खुकुलो बनाउन थालिएको छ। एसियाका देशहरूमा पनि विस्तारै खुकुलोपन ल्याउन थालिएको छ। भारतमा दुई महिनाको लकडाउन पछि मे २५ बाट घरेलु हवाई यात्रा पुनः शुरू हुँदैछ। भारतमा एकै दिन ५ हजार ६०० भन्दा बढी नयाँ कोरोना संक्रमित देखिए पनि व्यवसाय, यातायात र अन्य क्षेत्रमा विस्तारै सहजता आउन थालेको छ।

चीन, दक्षिण कोरिया, जापान र सिंगापुरले पनि व्यवसायहरू खोल्नका साथै आम जनजीवनमा सहजीकरण गर्न थालेका छन्।

विश्वभर संक्रमित ५१ लाखभन्दा बढी

जेनेभा, जेठ ८। कोरोनाभाइरसका कारण विश्वभर ३ लाख २५ हजारभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु भएको छ भने संक्रमितको संख्या ५० लाख नाघेको छ।

जोन्स हकिन्स विश्वविद्यालयका अनुसार नेपाली समयानुसार बिहीबार मध्यान्तरसम्ममा विश्वभर २४ घण्टाको अवधिमा एक लाख ४७४ जना नयाँ संक्रमित भेटिएका छन्। यसअघि अघिल्लो २४ घण्टामा विश्वमा ९४ हजार ६९२ जना नयाँ संक्रमित भेटिएका थिए। विगत २४ घण्टामा विश्वभर ४ हजार ६२५ जनाको ज्यान गएको छ। प्राप्त समाचार अनुसार विश्वभर करिब ४५ हजार ७९६ जनाको स्वास्थ्य अवस्था कोरोनाभाइरसबाट अत्यन्त जटिल रहेको छ भने २६ लाख ९० हजारको स्वास्थ्य अवस्था सामान्य वा मध्यम छ।

युरोपेली मुलुकहरूमध्ये कोरोनाभाइरसबाट बेलायतमा सबैभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु भएको छ। पछिल्लो विवरण अनुसार बेलायतमा ३५ हजार ७०४ जनाको कोरोनाभाइरसका कारण मृत्यु भइसकेको छ। संयुक्तराज्य अमेरिकामा मृत्युदरमा उतारचढाव यथावत छ।

श्रीमतीले १० वर्षसम्म बलात्कार गरेपछि...

साधारणतया घरेलु हिंसाका पीडित धेरैजसो महिला नै हुन्छन्। संयुक्त राष्ट्रको आंकडा अनुसार संसारको एक तिहाई महिला र किशोरी आफ्नो जीवनमा कुनै न कुनै बेला घरेलु वा यौन हिंसाको शिकार हुने गर्छन्। पुरुषमाथि हुने घरेलु हिंसाका घटना कमै सार्वजनिक हुन्छन् र यसबारे कमै चर्चा हुने गर्छ। यो विषयलाई धेरैजसो स्थानमा भेदभावयुक्त नजरले हेरिन्छ र अधिकांश पीडितले यो संघर्ष एक्लै सामना गर्नुपर्छ। युक्रेनका एक यस्तै युवकले आफ्नो नाम सार्वजनिक नगर्ने शर्तमा आफ्नो कहानी सुनाएका छन्। उनले बीबीसीसंगको कुराकानी यहाँ जस्ताको तस्तै प्रस्तुत गरिएको छ।

बाहिरबाट निकै सुन्धर देखिन्थ्यो तर...

मलाई थाहा छैन कि मेरा साथीहरूले कहिले यसबारे शंका गरे वा गरेनन्। बाहिरबाट हेर्दा निकै राम्रो देखिन्थ्यो। मुस्कुराएको अनुहार, साधी, अत्यधिक पैसा र आत्मविश्वास। हामीले सँग-सँगै आधा संसार घुम्थौं। जब हामी सँगै यात्रामा निस्कन्थौं तब मलाई डर लाग्दैनथ्यो। उनले अरुको अगाडि मलाई चोट पुऱ्याउने आँट गर्दैनथिन्। सबैभन्दा महत्वपूर्ण थियो, एकै हुँदा उनीबाट बच्नु। मलाई हाले महशुस भइरहेको छ कि मेरी पूर्व श्रीमतीले पछिल्लो १० वर्षदेखि मेरो बलात्कार गरिरहेकी थिएन्। डरा मेरो जीवनमा आएको पहिलो महिला थिएन्। जब हामी भेट्यौं, हामी करिब २० वर्षका थियौं। उनले नै मलाई प्रस्ताव राखेकी थिएन्। मेरा आमाबुवाले यदि मैले कसैलाई डेट गरिरहेको छु भने मैले तुरुन्त घर छोड्नुपर्ने बताउनुभयो। अर्को शब्दमा भन्ने हो भने सम्बन्ध शुरु गर्नुको अर्थ आफ्नो परिवार र आफ्नो टाउकोमाथिको छतलगायतको सबैकुटा छोड्नु थियो। एकदिन भित्र मैले सबैकुटा गुमाउनुपर्छ। यो डरलाग्दो थियो, तसर्थ जब मसँग छुट्टै बस्नका लागि पर्याप्त पैसा भयो तब यो सम्बन्ध शुरु गर्छु।

पीडादायी यौनसम्बन्ध

सबैभन्दा ठूलो कुरा के भने मेरी आमा मेरो अनुहार र चालढालका लागि लज्जित महशुस गर्नुहुन्थ्यो त्यसकारण ममा आत्मसम्मानको निकै कमी थियो। मैले यौनसम्बन्ध स्थापित गर्ने पहिलो कोशिस इरासँगै गरे। त्यतिबेला म यौनसम्बन्ध स्थापित गर्न चाहन्थेँ। यद्यपि, हामीबीचको यौनसम्बन्ध सामान्य थिएन। यो पीडादायी र आक्रामक हुने गर्दथ्यो। हाम्रो पहिलो यौनसम्बन्ध लगभग पाँच घण्टासम्म भयो, त्यसपछि

यौनसम्बन्ध निकै पीडादायी भए।

हामीबीचको यौनसम्बन्ध एक-दुई घण्टासम्म हुन्थ्यो। यौनसम्बन्ध हुँदा तपाईंले रोमाञ्चक महशुस गर्नुपर्छ तर मेरो कहिले पनि त्यस्तो भएन। मलाई यसअघि यौनसम्बन्ध केही अनुभव पनि थिएन। मलाई लाग्थ्यो यौनसम्बन्ध यस्तै हुन्छ तसर्थ यसका लागि आफ्नो सहमति दिने गर्दथेँ। तर एकदिन मैले 'नाई' भने। तर, उनी रोकिदिएन। त्यतिबेला यो बलात्कारमा परिवर्तन भयो।

'म फसिसकेको थिएँ...'

मलाई एउटा लामो व्यापारिक यात्राका लागि विदेश जानु थियो। इरालाई गुमाउँछु कि भन्ने डर लाग्यो। त्यसकारण मैले उसलाई सँगै जान भनें। मैले उनलाई विवाहको प्रस्तावसमेत गरेँ। उनले विवाह गर्न अस्वीकार गरिन् तर मसँग जान भने तयार भइन्। त्यसपछि यहाँबाट शुरु भयो उत्पीडन। अवेरसम्म काम गरेपछि म निकै थकेको हुन्थेँ। म आराम गर्न चाहन्थेँ तर उनी यौनसम्बन्ध चाहिन्थ्यो। उनी भनिन्थ- 'म निकै लामो समयदेखि प्रतिकार गरिरहेकी छु। तिमी तयार हुनेपछि।'

मैले अस्वीकार गर्दा उनी ममाथि कुटपिट गर्ने गर्थिन् त्यसपछि म विवश हुन्थेँ। उनी मलाई आफ्नो नडले चोट पुऱ्याउँथिन्, मलाई मुक्का हानिन्थे। उनी यस्तो स्थानमा चोट पुऱ्याउँथिन् जुन लुगाले छोपिन्थ्यो जस्तै छाती, पिठ्यो, हात, खुट्टा। अनुहारतिर चोट लाग्दैनथ्यो।

मैले कहिले पनि उनीमाथि हात उठाइन किनभने मलाई महिलामाथि हात उठाउनु ठूलो गल्ती हो भन्ने शिक्षासहित हुर्काइएको हो। मैले आफूले आफैलाई निकै सानो र कमजोर महशुस गर्न थालेको थिएँ। मसँग त्यो स्थितिबाट बच्ने कुनै तरिका थिएन। मैले होटलमा छुट्टै कोठा लिने कोशिस गरेँ तर त्यस्तो हुन सकेन।

मलाई कामपछि होटल फर्कन डर लाग्यो त्यसकारण म पसल बन्द नहुञ्जेल मलमा घुम्ने गर्दथेँ। बजार बन्द भएपछि म पूरा शहर घुम्थेँ। चिसो मौसम थियो र मैले आफूसँग पर्याप्त न्यानो लुगा पनि लगेको थिएँ। मलाई ज्वरो आयो र संक्रमण पनि भयो। तर, इरालाई यसले कुनै फरक परेन। उनले त्याइ गरिन्, जुन उनी चाहिन्थ्यो।

सबैभन्दा खराब स्थिति त सप्ताहन्तमा हुन्थ्यो। शनिवार रातिदेखि आइतवार बिहानसम्म यातना चलिँरहन्थ्यो। म युक्रोन फर्कने दिनको गन्ती गर्दथेँ। मैले इरासँगको सम्बन्ध तोड्ने निश्चित गरेको थिएँ, तर म गलत थिएँ।

मैले कोशिस गरेँ तर...

म आफ्नो आमा-बुवा भए ठाउँ फर्केँ। म इरासँग सँगै

बस्नु त परको कुरा उनलाई सम्पर्क समेत नगर्ने सोचमा थिएँ। मैले आफ्नो फोन स्वीच अफ गरिदिँ र उनलाई हरेक स्थानमा ब्लक गरिदिँ।

म आफ्नो घरमा लुकेर बस्छेँ तर उनी मेरो घरमा आएर बन्द ढोका नजिकै बस्ने गर्थिन्। उनले मलाई अब सबैकुटा ठीक हुने सान्त्वना दिनिन्थ। अन्त्यमा एक्लो हुने डरले म उनी भए ठाउँ फिर्ता भएँ।

यसपटक उनले विवाह गर्न दबाव दिइन्। म यस्तो होस् भन्ने चाहँदैन थिएँ तर पनि हामीले विवाह गर्थौं। इरालाई सबैसँग समस्या थियो। मेरो साथीभाइ, परिवारका सदस्य, सबैसँग। म जहाँसुकै भएपछि मैले उनको फोन जसरी पनि उठाउनुपर्दथ्यो। उनी अचम्मको प्रश्न सोधिन्थ- जस्तै: तिमी त्यो कन्फरेन्समा किन जान्छौ ? तिमी ती साथीहरूलाई किन भेट्छौ ? म हरेकपटक उनीसँगै बस्नुपर्दथ्यो। म उनको लागि कुनै खेलौना भएँ थिएँ जो हरेक समय उनको मन बहाउउन बाध्य थिएँ।

इराको जागिर थिएन। म जागिर गर्थेँ, खाना बनाउँथे र सर-सफाई गर्दथेँ। हामीले एउटा ठूलो अपार्टमेन्ट भाडामा लिएका थियौं, जसमा दुईवटा बाथरूम थिए। तर मैले पाहुनाका लागि बनाइएको बाथरूम प्रयोग गर्नुपर्दथ्यो। उनले प्रयोग गरेको बाथरूममा म जान पाउँदैनथेँ।

प्रत्येक दिन मैले १० बजेसम्म उनी ठुट्ने प्रतिक्षा गर्नुपर्दथ्यो, उनको निद्रा केही गरी भंग हुनु हुँदैनथ्यो। हामी छुट्टा-छुट्टै कोठामा सुत्ने उनले निश्चित गरेकी थिएन् तर, मैले कोठामा चुकल लगाउन पाउँदैनथेँ। म कहिले पनि एक्लो हुन पाउँदैनथेँ। जब म कुनै गल्ती गर्दथेँ तब उनी ममाथि चिच्याउँथिन् र मलाई कुट्ने गर्थिन्। यस्तो लागभग हरेक दिन हुन्थ्यो।

जे जति हुन्थे, त्यसमा सबै मेरै दोष हुन्थ्यो। उनलाई कस्तो पुरुष चाहिन्छ र मैले के गर्नुपर्छ भनेर मलाई सुनाइरहन्थिन्। म कमजोर थिएँ। उनले जे भनेपछि म गर्दथेँ किनभने म उनको रिस भोल्न चाहन्थेँ। म तल गएर कारभित्र बसेर रुने गर्दथेँ। उनी मेरो पछिपछि आएर मलाई रोइरहेको देखिन्थ। जब म फिर्ता हुन्थेँ तब उनले उनी मेरो लागि निकै दुःखी भएको तर आफूलाई रोक्न नै नसक्ने बताउने गर्थिन्।

मैले जितिसके खराब महशुस गरे पनि, यो यातना रोकिँदैनथ्यो। म पनि परफेक्ट थिएँन। यी सबैबाट बच्नका लागि म दैनिक १०-१२, यहाँसम्म कि १४ घण्टासम्म काम गर्न थालेको थिएँ। म विकेन्ड र छुट्टीमा पनि काम गर्दथेँ। यसो गर्न सजिलो लाग्यो। केही मानिसहरू समस्यामा हुँदा रक्सी पिउँछन्, केही काम गर्छन्।

'सेक्स शब्दसँगै डर लाग्न थाल्यो'

शुरुको तीन वर्षसम्म त मलाई सेक्स मनपर्दैनथ्यो तर त्यसपछि त मलाई यसको नाम सुनेर नै प्यानिक अट्याक हुन थाल्यो। त्यसपछि जब इरा ममाथि जबर्जस्ती गर्ने कोशिस गर्थिन्, तब म उनलाई धक्का दिएर भाग्ने गर्दथेँ र कतै लुक्ने गर्दथेँ।

इरालाई लाग्थो कि हाम्रो यौनसम्बन्ध मेरा कारण खराब भइरहेको छ। उनले कतिपटक त मलाई सेक्सोलोजिस्टकोमा लिएर गइन्। म सेक्सोलोजिस्टको अगाडि पनि बलात्कार र उत्पीडनको कुरा गर्न सकिँदैनथेँ। तसर्थ अन्त्यमा सबै दोष मेरो टाउको आउँथ्यो। मैले आफ्नो सम्बन्धविच्छेद हुनु केही वर्ष अघि मात्रै आफ्नो उत्पीडनबारे बोल्न सकेको हुँ।

मैले यसरी मर्त्त पाएँ ?

त्यो शरद ऋतुको मौसम थियो, म ब्रोन्काइटिस र उच्च ज्वरोका कारण थलिएको थिएँ। त्यतिबेला मेरो हेरविचार गर्ने कोही पनि थिएन। त्यो समयमा मलाई महशुस भयो कि मेरी श्रीमतीलाई यस्ता कुराले केही असर पार्दैन र म मरे पनि कसैको ध्यान मप्रति केन्द्रित हुनेछैन। म डर र घिनले भरिएको थिएँ। एकपटक म आफ्नो आमा-बुवालाई यसबारे भन्न उनको घर पनि गएँ तर त्यतिबेला उहाँहरू हुनुहुन्थेन। म एकपटक पुनः एक्लो भएँ। त्यसपछि एकदिन इन्टरनेटमा काम गरिरहेका बेला एउटा विज्ञापनयुक्त विन्डोमा एउटा च्याट पप भयो। मैले त्यहाँ कुराकानी शुरु गरेँ। त्यहाँ सबैकुटा गोप्य थियो। पहिलोपटक मैले आफ्नो जीवनबारे सबैकुटा त्यहाँ गरेँ। यद्यपि, म त्यतिबेला पनि आफू उत्पीडनमा परेको कुरा स्वीकार गर्न सकिँरहेको थिएँन, यद्यपि मैले लगातार 'नाई' भन्न थालिसकेको थिएँ।

शुरुमा मैले स-सानो कुरामा नाई भनें त्यसपछि आवश्यक कुराका लागि। अन्त्यमा मैले एक थेरापिस्ट भेटेँ जसले मेरो मूढत गरे। थेरापी सेशनमा मैले र इरा, दुवैले कुरा गर्नुपर्दथ्यो र जब म बोल्नरहेको हुन्थेँ, त्यतिबेला उनले मलाई केही भन्न पाउँदैनथिन्। उक्त सेशनमा मैले पहिलोपटक आफ्नो उत्पीडनबारे भनें।

इरा मेरो कुरा सुनेर अत्यधिक रिसाइन्, उनले ममाथि चिच्याउँदै मेरो कुरा फुटो भएको बताइन्। यद्यपि, त्यसपछि उनले सम्बन्धविच्छेदको कुरा गरिन्। मलाई लाग्दैन कि उनले साँच्चै सम्बन्धविच्छेद चाहिन्थन्। सायद उनले मलाई चुप गराउनका लागि यस्तो भनेकी होलिन्। तर मैले तुरुन्त हुन्छ भनिदिँ।

आखिर एक महिनापछि मैले सम्बन्धविच्छेदको कागजात पाएँ। त्यो मेरो जीवनको सबैभन्दा खुशीको दिन थियो। सम्बन्धविच्छेदको एकदिनपछि मैले उनीमाथि चिच्याउँदै भने- 'तैले मेरो बलात्कार गरिरहेकी थिएँस्।' उनले भनिन्- 'मैले तिमीलाई बलात्कार गरिरहेकी थिएँ, त्यसो भए के भयो त ?' उसलाई त्यसपछि केही भन्ने आएन। एक तरिकाले उनले आफ्नो व्यवहार स्वीकार गरिन् तर पनि ऊ हाँसिरहेकी थिएन्।

म आफ्नो आमा-बुवा भए ठाउँ गएँ। मैले आफ्नो जागिर छोडिदिँ र केही हप्ताका लागि घरमा नै बसेँ। एक दिन उनी मेरो घरमा आएर ढोका ढक्काउन थालिन् र चिच्याउन थालिन्। मेरी आमा उनी चिच्याएको देखेर डराउनुभयो। म मनमनै मुस्कुराएँ। मैले सोचेँ, 'आमा, तपाईंले कल्पना पनि गर्न सक्नुहुन्न मैले के कति फलेको छु..'

यो सबैले तपाईंको प्यान लिन सक्थ्यो...

मैले न त उनीवरिद्ध कुनै प्रमाण जम्मा गरेँ न नै कसैलाई यसबारे बताएँ।

म केही सपोर्ट ग्रुपको खोजीमा थिएँ तर युक्रोनमा महिलाका लागि मात्रै सपोर्ट ग्रुप छ। अन्त्यमा मैले सानफ्रान्सिस्कोको एउटा अनलाइन सपोर्ट ग्रुप पाएँ, जसले पुरुषका लागि काम गर्दथ्यो।

मैले युक्रोनमा शुरुमा जुन थेरापिस्टलाई भेटेको थिएँ, उनले मेरो खिल्ली उडाएका थिए। उनले भनेका थिए- 'यस्तो हुँदैन, तिमी पुरुष हो, ऊ महिला हो।' मैले ६ जना थेरापिस्ट परिवर्तन गरेँ त्यसपछि मात्रै सही मर्त्त पाएँ। मलाई कसैमाथि विश्वास गर्न ८ महिना लाग्यो।

मैले उनीवरिद्ध मुद्दा दर्ता गर्नेबारे पनि सोचेको थिएँ तर अब म यस्तो गर्न चाहन्थेँ। लामो समयसम्म मैले यो चाहें कि उनले जे जति गरिन् त्यो सबै स्वीकार गरेर माफी मागोस्। म अहिले पनि काममा जादिँ र मेरा लागि दैनिक विहान बेड छोड्नु पनि मुस्किल हुन्छ। मसँग बाँच्नका लागि केही पनि छैन। मलाई थाहा छैन कि यतिमा वर्षसम्म म के गरिरहेको थिएँ ?

मलाई थाहा छ कि अब न त मेरो कसैसँग सम्बन्ध हुनेछ न वच्चा। मैले आशा मारिसकेको छु। तर मैले यति लामो समयसम्म चुप बस्नु भने हुँदैनथ्यो।

यदि कोही पुरुषले यो पहिरहेको छ भने उसले यो बुझ्नुपर्छ कि यसले तपाईंको प्यान पनि लिनसक्छ। यदि तपाईंले यो बुझ्नुभएको छ कि तपाईंसँग आफूलाई बचाउने मौका छ। बीबीसी

करेन्ट लागेर तीनको मृत्यु

सप्तरी, जेठ ८। सप्तरीको बोदे बसाइन नगरपालिकामा करेन्ट लागेर एक महिलाको मृत्यु भएको छ।

बती बाल्ने क्रममा बोदे बसाइन-९की ४० वर्षीया मिरकन सदाको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। गम्भीर घाइते उनको उपचारका लागि बोदे बसाइन-५ स्थित जीवन दीप अस्पताल ल्याउने क्रममा मृत्यु भएको परिवारले बताएको छ।

गत तीन दिनको अर्वाधमा यहाँ तीनजनाको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको छ। यसअघि डाकेश्वरी तथा खडक नगरपालिकामा एक/एकजनाको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी उपरीक्षक कृष्ण प्रसाईंले जानकारी दिए। डाकेश्वरी नगरपालिका-१०मा ३५ वर्षीय रञ्जितकुमार साह र खडक नगरपालिका-३ बस्ने २२ वर्षीया विविताकुमारी मण्डलको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको हो। घरमा मोटर जडान गर्ने क्रममा साहलाई करेन्ट लागेको थियो भने खेतमा घाँस काटिरहेका बेला मण्डललाई करेन्ट लागेको थियो।

सञ्चारकर्मीसँग अन्तरक्रिया

गौरादह, जेठ ७। गौरादह नगरपालिकाले सञ्चारकर्मीसँग अन्तरक्रिया गरेको छ। कोरोना भाइरसको संक्रमणलाई नियन्त्रण र रोकथामका लागि अपनाउनु पर्ने सजकता र सुरक्षाका विषयमा नगरपालिकाले संचारकर्मीसँग अन्तरक्रिया गरेको हो।

विश्वभर कोरोना भाइरसको महामारीसँग जुध्न फ्रन्ट लाइनमा खटिने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी र जनप्रतिनिधिसँगै संचारकर्मीको पनि उचित योगदान रहेकोले उनीहरूको व्यक्तित्व र व्यवसायिक सुरक्षा विषयमा छलफल गरिएको थियो।

गौरादह नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खेम ओझाले कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपाय र यसबारे जनचेतना फैलाउन सञ्चारकर्मीको अहम् भूमिका रहेकोले उनीहरूको व्यक्तित्व र व्यवसायिक सुरक्षा गर्नु स्थानीय तहको दायित्व भएको बताए।

संचारकर्मीहरूसँगको छलफलमा आएका सुझाव र उठाउन भएका आवश्यक विषयलाई टिपोट गरी कार्यपालिकाको बैठकमा निर्णयार्थ पेश गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओझाले बताएका थिए। कोरोना अर्वाधम सञ्चारकर्मीको स्वास्थ्य विमा, लोककल्याणकारी विज्ञापनको उपलब्धता, पीसीआर टेस्ट, स्वास्थ्य सामग्रीको उपलब्धता र नियमित रुपमा नगरपालिकाको सूचना उपलब्धता गराउने विषयमा छलफल भएको थियो। सोही अवसरमा नगरपालिकाले एन ९५ मास्क र सेनिटाइजर सञ्चारकर्मीलाई वितरण गरेको थियो।

गौरादह नगरपालिकाले हाल २० बेडको क्वारेन्टाइन स्थापना गरेको छ। नगरपालिकाले स्थापना गरेको क्वारेन्टाइन र होम क्वारेन्टाइनमा रहेका ९७ जनासहित जम्मा १११ सय जनाको स्वास्थ्य जाँच भएको र उनीहरूको अवस्था सामान्य रहेको गौरादह स्वास्थ्य शाखाका सहसंयोजक गोविन्द श्रेष्ठले जानकारी गराएका छन्। चैत ११ गतेदेखि सरकारले लगाएको लकडाउन पश्चात नगरपालिकाले ५ स्थानमा फिबर क्लिनिक स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा दिइरहेको जनाउँदै वृद्ध, गर्भवती, स्वास्थ्यकर्मी, सञ्चारकर्मी, गाडीमा यात्रा गर्नेलगायतका व्यक्तित्व तुलनात्मक रुपमा बढी जोखिम रहेको उनले बताएका थिए।

छलफलमा नगरपालिका वार्ड नं. १का वडाध्यक्ष तथा नगर प्रवक्ता नगेन्द्र भण्डारी, वार्ड नं. ३का वडाध्यक्ष गजेन्द्र धिमिरे, वडा नं. ७का वडासदस्य अमरदास शिवाकोटी र सञ्चारकर्मीहरू डण्डिपारा धिमिरे, फगेन्द्र खडका, युवराज भट्टराई, आत्माराम राजवंशी, सन्देश विष्ट, शान्ति सुब्बालगायतको सहभागिता थियो।

पत्रिका समयमा पाउनु भएको छैन ?

मो. ९८०७९९०२२२

पत्रिकाको ग्राहक शुल्क भुक्तानी गर्नलाई निम्न नं. मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्राबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ठूलो ट्याकीबाट सल्लोमा दूगर्धरहित हनुरहरूको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्न परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

चट्ट फोटो मर्त्त सेवा

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३६९००,
९८०७९३०७७०, ९८०७९२९३४९

वर्गीकृत विज्ञापन

सुवर्ण अटसर

नेपाल जस्ट क्येर सर्भिस प्रा.लि. होटल सम्बन्धी बेटर, कुक, हाउस किपिङका तालिम धमाधम भइरहेको छ। तालिम पछि रोजगारको ग्यारेन्टी गराइन्छ।

नेपाल जस्ट क्येर सर्भिस प्रा.लि.

वित्तमोड: ०२३-५४६६६६६/९८२६९२०००१
इलाम: ०२७-५२०१४०/९८२६९२०००२

हिजोको सुनवाईको भाऊ

छापावाला सुन : ७७,०००-
तेजावी सुन : ७६,७००-
असल चाँदी : ७२५-

साम्रा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

क्रामाण्डे पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको ठूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

साइटा सेफ्टी ट्याङ्की

सम्पर्क: ९८२४८९१७५, ९८४४६४७०६७
९८०६०८३८७६, ९८६२६४८२८२

आवश्यकता

सेक्युरिटी गार्ड:- ४० जना (महिला/पुरुष)

यहाँ नि:शुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ।

सेगेम स्टार सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि. वित्तमोड भद्रपुररोड

०२३-५४३००३/५४६६९१४,
९८०४९६६६८०, ९८०४९६६६८१,
९८४२६७३५५

कोरियन भाषामा विशेष छुट

दक्ष शिक्षकद्वारा सस्तो दरमा ग्यारेन्टिका साथ पठनपाठन धमाधम भइरहेको छ। साथै Trail Exam हरू पनि सञ्चालन गराइँदछ। चाडै सम्पर्क गर्नुहोला।

Divine Int'l Acadamy (Dia)

Birtamode 023-543821, 9823714550

अनुभवा बोला छेउ अतिथि सदन जाने बाटोको छेउमा।

हाइजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल विर्तामोड क्रामाणा हाइजोनी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, टाउ, कमर दुब्ले, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी बिग्रिएको
- बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुब्ले, जोनी जाम भएको
- शरीर फ्रमफ्रामजने, पोले, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारासाइटिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुवै भाग नचल्ने, मुच बाड्गिएको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारासाइटिस भएको तथा हिड्न नसक्ने विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व वित्तमोड, क्रामाणा (फोन) : ०२३-५४०१२३, ९८०३५५६९१

डाक्टर आउने बारेको सूचना

डा. पवन पराजुली NMC No. 7465

MBBS (BKPCHS) Dharan
MD फिजियन (PGI, Chandigarh) India
DM, Gastroenterology (ION, TUTH) KTM

ग्यास्त्रो एण्ड हेपाटोलोजी पेट, आन्द्रा, कलेजी, प्याङ्क्रीया रोग विशेषज्ञ

महिनाको दोस्रो र चौथो शनिवार (दिनको १२ बजेदेखि)

कान्तिपुर मेडिसिन एण्ड प्रधान डाइग्नोस्टिक सेन्टर

वित्तमोड अनुभवा बोला छेउ (०२३-५४२८५५)

अर्जुनधारा यातायात प्रा. लि.द्वारा सञ्चालित क्वापाको बिर्तामोडदेखि पाँचथरको रतिसम्मको दैनिक आरामदायी यात्राको लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

दानावारी. महर्गाई. लारुम्बा. रतिसम्म गाडी छुट्ने समय:

बिहान : ७:३०, ८:३०, ९:५५, १०:५५, ११:५५, १२:५५,
बेलुका : ०२:१५ दानावारीसम्म। ०२:४५ सानो बर्दुसम्म।

वित्तमोडबाट रतिसम्म जाने गाडी नम्बरहरू :

मे१ज ५६४, मे१ज १७९९, मे१ज ५४६, मे१ज ६२५, मे१ज ३०७, मे१ज ४१७

क्वाण्टर इन्चार्ज सपटर्न नजदरहत :

वित्तमोडबाट दानावारी : ९८४२६२३५२ सीताराम आचार्य (काका)
वित्तमोडबाट रवि : ९८५९९०९४४ वीरेन्द्र राई

मेध (व्य. वे. चो. ला. लि. लु. लो. आ.)

आफ्नो प्रतिफलबाट अरुले फाइदा उठाउन सक्छन्। परिस्थितिवश अटिको काममा विलम्ब हुनेछ। सहयोगीहरूले वीचैमा हात फिक्न सक्छन्।

बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. वे. बो.)

मौका आए पनि समयमा जागरुक नबन्दा पछि पर्नेछ। उपलब्धिका लागि दोहोयाएर काम गर्नुपर्ला।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. छ. के. को. हा.)

काम पूर्ण नभए पनि मेहनतले आर्थिक लाभ

दिलाउनेछ। लेनदेनमा अलि होसियार रहनुहोला।

साँफुपख कार्य बन्ने योग छ।

कर्कट (हि. ह. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो.)

अध्ययनमा प्रगति हुनेछ भने ज्ञान र कलालाई निखार्ने अवसर प्राप्त हुनेछ। सुखद समाचारले उत्साह जगाउनेछ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे.)

मेहनतले मान-सम्मान दिलाउनेछ। बोलीको प्रभावले आर्थिक क्रियाकलापमा समेत फाइदा हुनेछ। बुद्धि

काम लिन चिताएको योजना बनेछ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. पे. पो.)

कामले धेरैलाई आकर्षण गर्ने समय छ। प्रशंसकहरू बढ्ने छन् र सानो प्रयत्नले ठूलो काम बनेछ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो.)

विशेष भेटघाटले काममा उत्साह बढाउनेछ। आफ्नो श्रेयमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ। किर्तिमानी काम गर्ने समय छ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु.)

साथीभाइको सहयोगले हिम्मत दिलाउनेछ। अरुलाई

प्रभावित पारेर काम बनाउने समय छ। मेहनतले नाम, दाम र इनाम दिलाउन सक्छ।

धनु (रो. यो. म. मि. भु. घ. फा. ट. गो.)

सामाजिक दायित्व बढ्नेछ। नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने साथ दिनेहरू पनि बढ्ने छन्। यात्राको अवसर आउनेछ।

मकर (गो. ज. जि. खि. खु. खे. सो. ग. गि.)

पछिका लागि केही बस्तु त्याग्नुपर्ला। तापनि मेहनतीहरूका लागि दिन फलदायी रहनेछ। टाढाका

साथीभाइले काममा साथ दिने छन्।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.)

आजको श्रमबाट पछिल्लाई फाइदा हुनेछ। टाढाका साथीहरूसँगको भेटघाटले खुसियाली छाउनेछ। कर्जाफर्त धन जुट्नेछ।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. चि.)

दोहोयाएर प्रयत्न गर्दा रोकिएको काम बनेछ। हात लागेको रकम तत्काल खर्चनुपर्ने हुन सक्छ। लेनदेनमा विचार पुऱ्याउनु होला।

दिलाउनेछ।